

คำชี้แจง

เครื่องมือวัดและประเมินความสามารถและทักษะ
ตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
“อ่านคล่อง”

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำชี้แจง

๑. เครื่องมือวัดและประเมินผลฉบับนี้มีจุดประสงค์เพื่อประเมิน
- ๑) การอ่านข้อความ เรื่อง บทร้อยกรอง ที่มีความยากง่ายใกล้เคียงกับหนังสือเรียนอย่างคล่องแคล่ว
  - ๒) การสรุปใจความสำคัญ
  - ๓) การมีมารยาทในการอ่าน
๒. เครื่องมือวัดและประเมินผลฉบับนี้แบ่งเป็น ๓ ตอน คือ
- ตอนที่ ๑** การอ่านข้อความ เรื่อง บทร้อยกรองที่มีความยากง่ายใกล้เคียงกับหนังสือเรียน
- ตอนที่ ๒** การสรุปใจความสำคัญ
- ตอนที่ ๓** การมีมารยาทในการอ่าน
๓. วิธีการประเมินและการแปลผล

ตอนที่ ๑ การอ่านข้อความ เรื่อง บทร้อยกรองที่มีความยากง่ายใกล้เคียงกับหนังสือเรียน
(ใช้เวลา ๓ นาที)

วิธีการประเมิน ให้คะแนนนักเรียนตามรายการประเมิน โดยเทียบกับเกณฑ์เป็นระดับคะแนน
ดังนี้

ระดับคะแนน	๔	หมายถึง	ดีเยี่ยม
ระดับคะแนน	๓	หมายถึง	ดี
ระดับคะแนน	๒	หมายถึง	พอใช้
ระดับคะแนน	๑	หมายถึง	ควรปรับปรุง

รายการประเมิน

รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. ความถูกต้องในการอ่านคำ	อ่านคำได้ถูกต้อง ชัดเจนทุกคำ	อ่านออกเสียงผิด ตั้งแต่ ๑-๒ คำ	อ่านออกเสียงผิด ตั้งแต่ ๓-๔ คำ	อ่านออกเสียงผิด ๕ คำขึ้นไป
๒. การอ่านเว้นวรรคตอน	เว้นวรรคตอน ได้ถูกต้อง	เว้นวรรคตอนผิด ตั้งแต่ ๑-๒ แห่ง	เว้นวรรคตอนผิด ตั้งแต่ ๓-๔ แห่ง	เว้นวรรคตอนผิด ๕ แห่งขึ้นไป
๓. การอ่านออกเสียง ร ล และคำควบกล้ำ	อ่านออกเสียง ร ล และคำควบกล้ำ ชัดเจนทุกคำ	อ่านออกเสียง ร ล และคำควบกล้ำผิด ตั้งแต่ ๑-๒ คำ	อ่านออกเสียง ร ล และคำควบกล้ำผิด ตั้งแต่ ๓-๔ คำ	อ่านออกเสียง ร ล และคำควบกล้ำผิด ๕ คำ ขึ้นไป
๔. การอ่านคล่อง	ใช้เวลาในการอ่าน น้อยกว่า ๒ นาที	ใช้เวลาในการอ่าน ๒ นาที ถึง ๒ นาที ๓๐ วินาที	ใช้เวลาในการอ่าน ๒ นาที ๓๑ วินาที ถึง ๓ นาที	ใช้เวลาในการอ่าน มากกว่า ๓ นาที
๕. ความมั่นใจในการอ่าน	อ่านด้วยท่าทางมั่นใจ มาก เสียงดังฟังชัด และไม่ตะกุกตะกัก	อ่านด้วยท่าทางมั่นใจ และเสียงดังฟังชัด	อ่านด้วยท่าทาง มั่นใจตะกุกตะกัก เล็กน้อย	อ่านด้วยท่าทาง ไม่มั่นใจ

* ในที่นี้ให้น้ำหนักคะแนนแต่ละรายการประเมินมีค่าเท่ากับ ๑

การแปลผล นำคะแนนรวมทุกรายการประเมินของนักเรียนรายบุคคลหารด้วยจำนวนรายการประเมิน แล้วเทียบกับเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

คะแนน ๓.๕๑ - ๔.๐๐	หมายถึง	ดีเยี่ยม
คะแนน ๒.๕๑ - ๓.๕๐	หมายถึง	ดี
คะแนน ๑.๕๑ - ๒.๕๐	หมายถึง	พอใช้
คะแนน ๑.๐๐ - ๑.๕๐	หมายถึง	ควรปรับปรุง

ตัวอย่างการคิดคะแนน

ที่	ชื่อ - สกุล นักเรียน	รายการประเมิน					รวมคะแนนที่ได้	คะแนนรวมหารด้วยรายการประเมิน	สรุปผลการประเมิน
		รายการที่ ๑	รายการที่ ๒	รายการที่ ๓	รายการที่ ๔	รายการที่ ๕			
		๔	๔	๔	๔	๔	๒๐	๔.๐๐	
๑	เด็กหญิงมารยาท เรียบร้อย	๓	๔	๔	๔	๔	๑๙	๓.๘๐	ดีเยี่ยม
๒	เด็กชายลักษณะ ดิจจริง	๓	๓	๓	๓	๓	๑๕	๓.๐๐	ดี
๓	เด็กชายสุภาพ สื่อสาร	๒	๒	๓	๓	๒	๑๒	๒.๔๐	พอใช้
๔	เด็กหญิงไพเราะ ใจงาม	๑	๑	๑	๒	๒	๗	๑.๔๗	ควรปรับปรุง

ตอนที่ ๒ การสรุปใจความสำคัญ (ใช้เวลา ๑๐ นาที)

วิธีการประเมิน ตอบถูกต้องได้ ๑ คะแนน ตอบผิด ๐ คะแนน

แนวคำตอบ

๑.	๒.	๓.	๔.	๕.
๑) เดินชมดอกไม้มีความสุข หรือ ๒) ดอกไม้ทำให้จิตใจเบิกบาน	๑) แม่รักลูก	๑) หนังสือมีประโยชน์มาก หรือ ๒) หนังสือให้ความรู้แก่เรา หรือ ๓) หนังสือเป็นแหล่งรวมความรู้	๑) คนพูดจาไพเราะ อาจใจดำ หรือ ๒) การเลือกคบคน ต้องดูที่จิตใจ หรือ ๓) คนใบหน้าสวย แต่อาจใจร้ายก็ได้ หรือ ๔) การเลือกคบคนไม่ควรดูเฉพาะหน้าตาสวย	๑) เมื่อมีปัญหา พ่อจะช่วยให้เราคิดแก้ไข หรือ ๒) พ่อจะช่วยเหลือ เมื่อลูกมีปัญหาในชีวิต

การแปลผล รวมคะแนน แล้วเทียบกับเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

๕	คะแนน	หมายถึง	ดีเยี่ยม
๔	คะแนน	หมายถึง	ดี
๓	คะแนน	หมายถึง	พอใช้
๐-๒	คะแนน	หมายถึง	ควรปรับปรุง

ตอนที่ ๓ การมีมารยาทในการอ่าน

วิธีการประเมิน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะอ่านหนังสือในชั้นเรียนหรือในห้องสมุดตามรายการประเมิน แล้วเทียบกับเกณฑ์เป็นระดับคะแนน ดังนี้

ระดับคะแนน	๔	หมายถึง	แสดงพฤติกรรม/ปฏิบัติเป็นประจำ
ระดับคะแนน	๓	หมายถึง	แสดงพฤติกรรม/ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
ระดับคะแนน	๒	หมายถึง	แสดงพฤติกรรม/ปฏิบัติน้อย
ระดับคะแนน	๑	หมายถึง	แสดงพฤติกรรม/ปฏิบัติน้อยมาก/ไม่เคย

เกณฑ์การประเมิน

รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. ไม่อ่านเสียงดังรบกวนผู้อื่น				
๒. ไม่เล่นกันขณะที่อ่าน				
๓. ไม่ฉีก พับ หรือ ซิด เขียนเล่นในหนังสือ				
๔. ไม่แย่งอ่านหรือชะงักหน้าไปอ่านขณะที่ผู้อื่นกำลังอ่านอยู่				
๕. ไม่ทิ้งหนังสือไว้เกะกะ เก็บหนังสือเข้าที่เรียบร้อย				
๖. จับหนังสือถูกต้องขณะที่อ่าน				

การแปลผล นำคะแนนรวมทุกรายการประเมินของนักเรียนรายบุคคลหารด้วยจำนวนรายการประเมินแล้วเทียบกับเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

คะแนน ๓.๕๑ - ๔.๐๐	หมายถึง	ดีเยี่ยม
คะแนน ๒.๕๑ - ๓.๕๐	หมายถึง	ดี
คะแนน ๑.๕๑ - ๒.๕๐	หมายถึง	พอใช้
คะแนน ๑.๐๐ - ๑.๕๐	หมายถึง	ควรปรับปรุง

ตัวอย่างการคิดคะแนน

ที่	ชื่อ - สกุล นักเรียน	รายการประเมิน						รวมคะแนนที่ได้	คะแนนรวมหารด้วยรายการประเมิน	สรุปผลการประเมิน
		รายการที่ ๑	รายการที่ ๒	รายการที่ ๓	รายการที่ ๔	รายการที่ ๕	รายการที่ ๖			
		๔	๔	๔	๔	๔	๔	๒๔	๔.๐๐	
๑	เด็กหญิงมารยาท เรียบร้อย	๓	๔	๔	๔	๔	๓	๒๒	๓.๖๗	ดีเยี่ยม
๒	เด็กชายลักษณะ ดิจริง	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๑๘	๓.๐๐	ดี
๓	เด็กชายสุภาพ สื่อสาร	๒	๒	๓	๓	๒	๒	๑๔	๒.๓๓	พอใช้
๔	เด็กหญิงไพเราะ ใจงาม	๑	๑	๑	๒	๒	๒	๙	๑.๕๐	ควรปรับปรุง

สรุปผลการประเมินความสามารถและทักษะตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

ด้านอ่านคล่อง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

นักเรียนต้องได้ผลการประเมินในระดับพอใช้ขึ้นไปทุกตอน คือ

ตอนที่ ๑ การอ่านข้อความ เรื่อง บทร้อยกรองที่มีความยากง่ายใกล้เคียงกับหนังสือเรียน

ตอนที่ ๒ การสรุปใจความสำคัญ

ตอนที่ ๓ การมีมารยาทในการอ่าน

ที่	ชื่อ - สกุล นักเรียน	ผลการประเมิน			สรุป
		ตอนที่ ๑	ตอนที่ ๒	ตอนที่ ๓	
๑	เด็กหญิงมารยาท เรียบร้อย	ดีเยี่ยม	ดี	ดีเยี่ยม	ผ่าน
๒	เด็กชายลักษณะ ตีจริง	ดี	ดี	ดี	ผ่าน
๓	เด็กชายสุภาพ สื่อสาร	พอใช้	ดี	พอใช้	ผ่าน
๔	เด็กหญิงไพเราะ ใจงาม	ควรปรับปรุง	พอใช้	ควรปรับปรุง	ไม่ผ่าน

ตัวอย่าง การนำผลการประเมินเข้าระบบเว็บไซต์ฐานข้อมูลสถานศึกษา

๑. จำนวนนักเรียนทั้งหมดในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ใส่ในช่องเป้าหมาย เท่ากับ ๔ คน

๒. จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมิน สรุปใส่ในช่องผลงานที่ได้ เท่ากับ ๓ คน

เครื่องมือวัดและประเมินผล

ความสามารถและทักษะตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
“อ่านคล่อง”

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

ตอนที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทร้อยกรองที่กำหนดให้ ใช้เวลา ๓ นาที

มีน้ำใจ

น้ำเอยน้ำใจ

คือสายใยล้ำค่าหาใดเท่า

มีให้กันและกันก็บรรเทา

ความโศกเศร้าเราร้อนก็ผ่อนคลาย

เพียงน้อยนิดมิตรภาพก็ซาบซึ้ง

จะตราตรึงจิตอยู่มิรู้หาย

โลกสว่างสดใสไม่เว้นวาย

หากมีสายน้ำใจไหลโลมเอย

ผู้ประพันธ์ : รัชณี ศรีไพรวรรณ

ความสามารถและทักษะตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน : ด้านอ่านคล่อง

ตอนที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทร้อยกรองที่กำหนด แล้วเขียนสรุปใจความสำคัญ ใช้เวลา ๑๐ นาที

๑.

เดินชมสวนมวลไม้หลากหลายพรรณ
ช่างสุขสันต์ชื่นจินต์ทั้งกลิ่นสี
ช่อนนางชวนชมชิงช้าชาติ
ช่อนางคลี่ชมนาดดาชดา

ที่มา : แบบฝึกการอ่านคำ ร ร ล ควบกล้ำ. สถาบันภาษาไทย. ๒๕๕๑.

ใจความสำคัญ คือ

.....

.....

.....

.....

.....

๒.

นกกาทัวดำ	แต่น้ำใจดี
รักลูกทั้งสี่	ไม่มีแปรผัน
คาบข้าวมาเผื่อ	ป้อนเหยื่อทั่วกัน
ลูกแม่ทั้งนั้น	ชื่นใจแม่จริง

ที่มา : อ่านเขียนเรียนไทย. ปราณี่ ปราบลึปู และคณะ. ๒๕๔๙.

ใจความสำคัญ คือ

.....

.....

.....

.....

.....

๓.

หนังสือคือชุมทรัพย์มหาศาล
ที่คนอ่านขุดค้นยลคุณค่า
ถ้อยคำอักษรศิลป์จินตนา
ร้อยเรียงเรื่องนานา มารวมกัน
ที่มา : อ่านเขียนเรียนไทย. ปราณี่ ปราบลิปู และคณะ. ๒๕๔๙.

ใจความสำคัญ คือ

.....

.....

.....

.....

.....

๔.

คบคนให้ดูหน้า	จะซื้อผ้าให้ดูเนื้อ
คำคมการเมืองเหลือ	จดจำชื่อเพื่อเตือนใจ
เคยพบประสบมา	ผู้โสภโอบหน้าใส
นอกรวมเสื่อมทรามใน	จิตเฉไฉไม่เข้าที่

ที่มา : <http://www.klonthaiclub.com/index.php?topic=18773.0>

ใจความสำคัญ คือ

.....

.....

.....

.....

.....

๕.

ครั้นยามเจ้าสูหนทางที่อับแสง
ถึงตอนนั้นอย่าได้ลืมบิดาไป

ยามที่แรงชีวาเจ้าไร้แสงใส
พ่อจะให้แสงสว่างให้เจ้าเดิน

ที่มา : <http://poem.meemodel.com/father/53158.html>

ใจความสำคัญ คือ

.....

.....

.....

.....

.....

ความสามารถและทักษะตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน : ด้านอ่านคล่อง

ตอนที่ ๓

คำชี้แจง สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะอ่านหนังสือในชั้นเรียนหรือในห้องสมุด แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ในระดับคะแนนที่ตรงกับพฤติกรรม/การปฏิบัติของนักเรียนตามความเป็นจริง

ระดับคะแนน	๔	หมายถึง	แสดงพฤติกรรม/ปฏิบัติเป็นประจำ
ระดับคะแนน	๓	หมายถึง	แสดงพฤติกรรม/ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
ระดับคะแนน	๒	หมายถึง	แสดงพฤติกรรม/ปฏิบัติน้อย
ระดับคะแนน	๑	หมายถึง	แสดงพฤติกรรม/ปฏิบัติน้อยมาก/ไม่เคย

รายการ	ระดับคะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. ไม่อ่านเสียงดังรบกวนผู้อื่น				
๒. ไม่เล่นกันขณะที่อ่าน				
๓. ไม่ฉีก พับ หรือ ซีด เขียนเล่นในหนังสือ				
๔. ไม่แย่งอ่านหรือชะงักหน้าไปอ่านขณะที่ผู้อื่นกำลังอ่านอยู่				
๕. ไม่ทิ้งหนังสือไว้เกะกะ เก็บหนังสือเข้าที่เรียบร้อย				
๖. จับหนังสือถูกต้องขณะที่อ่าน				